

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

**Torres, Alfonso de
Ingolstadii, 1604**

De decimis, obuentionibus, redditibusque Ecclesiasticis. §. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

*De Decimis, Obuentionibus, Re-
ditibusque Ecclesiasticis.*

§. III.

SVMMARIVM.

TERRA Sacerdotum est immunis. 1.
 Primitiæ, & decimæ, Sacerdotum sunt, ne
 aliud habebunt, quia Dominus possessio
 hæreditas, & portio eorum est. 2. 3. 4.
 Et hoc eis præstatur, vt possint vacare Deo. 5. 9.
 Sacerdotes, bonorum Ecclesiæ non possessores, sed dis-
 pensatores sunt, neque eis quasi propriis, sed quasi
 commendatis, vt debent. 6. 7.
 Quia eorum bona pauperum sunt, præter victum, &
 vestitum. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
 Vtpote quæ sint redemptio peccatorum 18. 19. 20.
 Et ideo grauiter peccant, qui alieno sanguine pasti, offi-
 cio suo desunt. 19.
 Propterea fructus Ecclesiæ caute possidendi. 20.
 Nec consanguineis distribuendi. 21.
 Nec illis, qui parentum opibus sustentari possunt. 21.
 Sed inter pauperes clericos, vel laicos, & Ecclesiæ
 eiusque restorationem erogandi. 23. 24.
 Decimæ in quatuor partes diuidendæ. 7. 8.
 Quas qui fideliter soluerit, & spiritualia, & tempora-
 lia bona recipiet. 25.

ISVBIECIT terram Pharaoni, & cunctos populos
 eius, præter terram Sacerdotum, quæ à Rege
 tradita fuerat eis: quibus & statuta cibaria ex hor-
 reis publicis præbebantur. Gen. 47.

Omnes

Omnes primitiæ, quas offerunt filij Israël, ad
Sacerdotem pertinent: & quidquid in sanctuari-
um offertur à singulis, & traditur manibus Sacer-
dotis, ipsius erit. *Num. 5.*

Filiis Leui non dabis partem in medio fratrum
suorum, quia ego portio eorum Dominus Deus
ipforum. *Num. 18.* Nihilq; aliud possidebunt, deci-
marum oblatione contenti, quas in usus eorum,
& necessaria separavi. *Ibidem. Deuter. 16. 18.*

Non erit eis hæreditas, ego hæreditas eorum:
& possessionem non dabitis eis in Israël, ego enim
possessio eorum. *Ezech. 44. Deuter. 10. Eccl. 41.*

Præcepit Ezechias populo habitantium Ieru-
salem, ut darent partes Sacerdotibus, & Leuitis, ut
possent vacare legi Domini. *2. Par. 31.*

**Sacerdotes, bonorum Ecclesiæ non pos-
sessores, sed dispensatores sunt.**

S. August. ep. 50.

**Decimis non quasi propriis utendum, sed
quasi commendatis; & in quatuor par-
tes diuidendæ.**

INSTRVENDI sunt Presbyteri, pariterq; admo-
nendi, quatenus nouerint decimas & oblationes,
quas à fidelibus accipiunt, pauperū, & hospitū, &
peregrinorū stipendia; & non quasi suis, sed quasi
cōmendatis uti. De quibus omnibus sciant ratio-
nē posituros in conspectu Dei; & nisi eas fideliter
pauperibus, & iis, quibus iussi sūt administrauerint
damna

damna passuros. Qualiter verò dispensari debeant, Canones sancti instituunt; scilicet vt quatuor partes inde fiant, vna ad fabricam Ecclesiæ releuandam, altera pauperibus distribuenda, tertia, Presbyteris, siue Clericis exhibenda, quarta Episcopo reservanda; vt quidquid exinde iusserit, prudenti consilio fiat. *Ino p. 3. c. 204. ex Concil. Nannensi.*

De eodem.

8 QVATVOR tam de redditu, quam de oblatione fidelium (pro vt cuiuslibet Ecclesiæ facultas admittit) conuenit fieri portiones. quarum vna sit Pontificis, altera Clericorum, tertia pauperum, quarta est fabricæ applicanda. De quibus, sicut Sacerdotis intererit integram ministris Ecclesiæ memoratam dependere quantitatem; sic clerus vltra delegatam sibi summam nihil insolenter noverit expetendum. *Gelasius Papa 12. q. 2. c. eod. cum seqq.*

Bona clericorum pauperum sunt, præter victum & vestitum.

9 RES pauperum non pauperibus dare, par sacrilegio crimen esse dignoscitur. Sane patrimonium pauperum facultates sunt Ecclesiarum; & sacrilega eis facultate subripitur, quidquid sibi ministri & dispensatores, non utiq; domini, vel possessores, vltra victum accipiunt, & vestitum. *S. Bernardus in declamat. super illud Matthæi: Ecce nos reliquimus omnia.*

De

De eodem.

QVID QUID, præter necessarium victum & vesti-
tum simplicem de altari retines, tuum non est, ra-
pina est, sacrilegium est. *Idem S. Bernard. ep. 2. ad
Fulconem.*

De eodem.

ALIENA rapere conuincitur, qui ultra necessa-
ria sibi retinere probatur. *S. Hieronym. dist. 42. in
principio.*

De eodem.

MEMENTO, quod pauperem vitam Sacerdos
gerere debet; & ideo, si superbiam habet, si ma-
gno beneficio gaudet, præter victum & vestitum,
quod superest pauperibus dare non differat, quia
omnia pauperum sunt. *S. August. epist. 39. ad fra-
tres Eremiti.*

De eodem.

Si ego pars Domini sum, & funiculus hæredi-
tatis eius, nec accipio partem inter cæteras tribus;
sed, quasi Leuita & Sacerdos viuo de decimis, &
altari seruiens, altaris oblatione sustentor, habens
victum & vestitum, his contentus ero, & nudam
crucem nudus sequar. *S. Hieron. 12. q. 1. c. Clericus.*

De eodem.

TIMEANT Clerici & ministri Ecclesiæ, qui in
terris Sanctorum, quas possident, tam iniqua ge-
runt, ut stipendiis, quæ sufficere debeant, minime
contenti, superflua, quibus egeni sustentandi fo-
rent, impie sacrilegeq; sibi retineant, & in usus sue
super-

418 INSTITVT. SACERDOTVM
superbiæ, luxuriæq; victum pauperum consume-
re non vereantur. Duplici profecto iniquitate
peccant, & quod aliena diripiant, & sacris in suis
libidinibus, & vanitatibus abutantur. *S. Bernardus*
serm. 44. super Cantica.

De eodem.

- 15 QVANDO poterit necessariis esse contentus, qui
eo animo introiit, vt stipendia clerici in vsus vo-
luptatis, curiositatis, & vanitatis congreget, seruet,
& expendat? &c. *S. Bonauen. in Phar. l. 1. c. 23. ex eod.*
S. Bernardo.

De eodem.

- 16 VNDE clericis existimas exuberare rerum af-
fluentiam, vestium splendorem, mensarum luxu-
riam, congeriem vasorum argenteorum & aureo-
rum, nisi de bonis Ecclesiæ? Inde est, quod illa pau-
per, & inops, & nuda relinquitur, facie miseranda,
inculta, hispida. Propter quod non est hodie Ec-
clesiam ornare, sed exponere; non instruere, sed
prostituere; non est pascere gregem, sed mactare,
& deuorare: dicente Domino de illis: Qui deuo-
Psalm. 52. rant plebem meam, sicut escam panis. *Idem S. Ber-*
nard. serm. 78. inter paruos.

De eodem.

- 17 QVI ditior est Sacerdos, quam venit ad Sacer-
dotium, quidquid plus habuerit, non filiis debet
dare, sed pauperibus, & sanctis fratribus, & dome-
sticis fidei, qui vincunt merita liberorum; vt red-
dat ea, quæ Domini sunt, Domino suo, &c. *S. Hie-*
ron. super Ezech. c. 46.

Decimæ

Decimæ sunt redemptio peccatorum.

SOLLICITE curent Presbyteri de subditorum 18
salute, quia, quod ab illis accipiūt, redemptio pec-
catorum est. Et ideo non glorientur talibus sum-
ptibus uti, sed magis timeant, quod in veteri te-
stamento de Sacerdotibus dictum est: Iniquita- *Luc. 10.*
tem populi debere eos portare. Et ideo cum ma-
gno timore super eos solliciti sint, quorum bonis
participantur, quia magnum periculum est, iudi-
cem fieri vitæ alienæ, qui nescit tenere moderami-
na vitæ suæ. *Iuo p. 6. c. 183. ex S. Augustino.*

Graue peccatum Sacerdotum, qui alieno sanguine pasti officio suo desunt.

DEDIT illis regiones gentium, & labores po- 19
pulorum possederunt, ut custodiant iustificatio- *Ps. 104.*
nes eis, & legem eius requirant. Duplici ergo no-
mine rei sunt, si officio suo desint; altero, quod le-
gem Dei violant; altero, quod panem suum man-
ducantes, alieno sanguine pascuntur. Pensate er-
go, fratres, quantæ damnationis est, sine labore
percipere mercedem laboris; quanti criminis, pre-
tia peccatorum accipere, & nihil contra peccata
prædicando dicere. *S. Gregor. hom. dignus est merce-
narius.*

Fructus Ecclesiastici caute possidendi, quia sunt peccata populi.

VÆ, vè tibi, clerice, mors in olla, mors in tuis 20
deliciis est, ob id maxime, quia peccata populi
constat esse quæ comedis. Sumptus Ecclesia-
sticos

sticos gratis habere te putas? cantando, vt aiunt, tibi prouenire videntur. Bonum erat magis fodere, aut mendicare: peccata enim populi comedis. Sollicitus esto, tanquam rationem redditurus pro eis, gemitus fundere, dignos agere pœnitentiæ fructus: alioqui tibi noueris imputanda, quæ modo inter delicias comedis, & paruipendis. *S. Bernard. in declam. super Ecce nos reliquimus omnia.*

Bona Ecclesiastica consanguineis non distribuenda.

- 21 OMNINO interdicat sancta Synodus Episcopis, ne ex redditibus Ecclesiæ consanguineos, familiaresue suos augere studeant; cum & Apostolorum Canones prohibeant, ne res Ecclesiasticæ, quæ Dei sunt, consanguineis donent; sed, si pauperes sunt, vt pauperibus distribuant. Eas autem non distrahant, nec dissipent illorum causa. Immo quam maxime potest, eos sancta Synodus monet, vt omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosq; carnis affectum, vnde multorum malorum in Ecclesia seminarium exarpenitus deponant. Quæ vero de Episcopis dicta sunt, eadem in quibuscunq; beneficia Ecclesiastica, tam sæcularia, quam regularia obtinentibus, pro gradus sui conditione obseruari decernit. *Concil. Trident. sess. 25. c. 1. de reform. Canon Apostolorum 39. 59. 75. Conc. Tolet. 10. c. 3. Antiochenum. c. 25. 12. c. 2. c. quisquis. 12. q. 1. c. sint manifestæ. c. Episcopi. c. 1. Ecclesiæ cum seqq. dist. 86. c. est probanda.*

Sacri

**Sacrilegium est, nutriri bonis pauperum
eos, qui parentum opibus sustentari
possunt.**

CLERICOS illos conuenit Ecclesiæ stipendiis 22
sustentari, quibus parentum & propinquorum
nulla suffragantur: qui autem bonis parentum, &
opibus sustentari possunt, si quod pauperum est
accipiant, sacrilegium profecto committunt, &
per abusionem talium iudicium sibi manducant,
& bibunt. *S. Hieron. ad Damasum. 16. q. 1. c. fin.*

**Sacerdos bona sua qualiter diuidere de-
beat; & de clericis indigentibus.**

SACERDOS, cui dispensationis cura commissa 23
est, non solum sine cupiditate, sed etiam cum lau-
de pietatis, accipit à populo dispensanda, & fide-
liter dispensat accepta: quia omnia sua aut parenti-
bus relinquit, aut pauperibus distribuit, aut Ec-
clesiæ rebus adiungit, & se in numero pauperum
paupertatis amore constituit; ita, ut inde pauperi-
bus subministret, inde & ipse tamquam pauper
voluntarius uiuat. Clerici quoque, quos pauperes
aut voluntas, aut natiuitas fecit, cum perfectione
virtutis vitæ necessaria siue in domibus suis, siue
in congregatione uiuentes accipiunt: quia
ad ea accipienda non eos habendi cu-
piditas ducit, sed cogit uiuen-
di necessitas. *S. Prosper de
uita contempl.*

l. 2. c. 1.

d

Bene-

Beneficiati tenentur ad templorum re-
staurationem.

- 24 QVICVMQVE beneficium Ecclesiasticum ha-
bent, ad recta Ecclesiæ restauranda, vel ipsas Ec-
clesias emendandas omnino adiuuent, & nouam
decimam reddant. *Concil. Mogunt. c. 42.*

Decimam soluentes & temporalia, &
spiritualia bona recipient.

- 25 DECIMÆ, tributa sunt egentium animarum.
Quod si decimam dederis, non solum abundan-
tiam fructuum recipies, sed etiam sanitatem cor-
poris, & animæ consequeris. Non igitur Domi-
nus Deus præmium postulat, sed honorem: Deus
enim noster, qui dignatus est totū dare, decimam
à nobis dignatus est recipere, non sibi, sed nobis si-
ne dubio profuturam. Sed si tardius dare pec-
catum est; quanto magis peius est
peccatum, non dedisse, &c. *S. Au-*

gust. 16. q. 1. c. eod.

